

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **25 Şubat 2019**
Sayı: **7591**

9724

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa ŞENTOP tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 25.02.2019

Özgür KARABAT

İstanbul Milletvekili

24 Haziran 2018 seçimlerinin ardından, 16 Nisan 2017 anayasa referandumunda kabul edilen değişiklikler yürürlüğe girmeye başlamıştır. Yeni yasama döneminde yapılan çeşitli düzenlemelerle Bakanlıkların, Cumhurbaşkanlığının ve Türkiye Millet Meclisi'nin yetkilerine ilişkin faaliyetler yeniden düzenlenmiştir.

Yeni dönemde Bakanları ve Bakanlar Kurulu'nu denetleme ve Bakanlar Kurulu'na kanun hükmünde kararname (KHK) çıkarma yetkisi verme gibi yetkileri ortadan kalkmıştır. Bununla beraber halkın oylarıyla seçilmiş yasama üyesi olan milletvekillerinin çok sayıda yetkiyle donatılmış Cumhurbaşkanına doğrudan soru sorma yetkisi dahi kalmamıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan bu sisteme geçişin ardından TBMM'nin fiili uygulamalarında da çeşitli değişiklikler olmuş, TBMM İçtüzüğü'nde de milletvekillerinin ifade ve kürsü dokunulmazlığı, teklif ve önerilerin görüşmelerin süresinin kısıtlanması gibi önemli değişiklikler yapılmıştır.

Tüm bu değişikliklerin ardından milletvekillerinin özellikle soru önergeleriyle ilgili çeşitli sorunlarla karşılaştığı görülmektedir. Bir kısmı basına da yansıyan bu sorunlar TBMM'nin denetleme yetkisi noktasında olumsuz bir imaj yaratmaktadır. Ben dâhil olmaz üzere çok sayıda vekilin soru önergelerinin, "sorulduğu bakanlığı ilgilendirmediği" ya da Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 97'nci maddelerine dayanılarak işleme alınmadan iade edildiği görülmektedir. Özellikle son yıllarda soru önergelerinin bu kadar sıklıkla iade edilmesi mezkûr İçtüzük maddelerinin temel hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı bir biçimde yorumlanıp uygulandığı noktasında bir intiba yaratmaktadır.

Düşüncelerini serbestçe ifade etmenin Anayasal güvence altında olduğu Türkiye Cumhuriyet’inde, Anayasal özgürlüklerin temelini oluşturan Meclis bünyesinde soru ve araştırma önergelerinin işleme alınmadan geçersiz hale gelmesi, geri gönderilmesi özellikle muhalefetin TBMM’deki temsil yetkisini zafiyete uğrattığı gibi halkın sorunlarının hükümete yansıtılması ve bu sorunların çözümü noktasında da Meclis’i bir çözüm mercii olmaktan çıkarmaktadır.

Buna göre;

1 – 26. Yasama Döneminde İçtüzük hükümlerine dayanarak çeşitli gerekçelerle Meclis Başkanlığınca kabul edilmeyip işleme konulmayan soru önergelerinin sayısı kaçtır? 26. Yasama döneminde iade edilen soru önergelerinin partilere göre dağılımı nasıldır?

2 – 27. Yasama Döneminin başlamasından 18.02.2019 tarihine kadar İçtüzük hükümlerine dayanılarak Meclis Başkanlığınca kabul edilmeyip işleme konulmayan soru önergelerinin sayısı kaçtır? 27. Yasama Döneminin başlamasından 18.02.2019 tarihine kadar İçtüzük hükümlerine dayanılarak Meclis Başkanlığınca kabul edilmeyip işleme konulmayan soru önergelerinin partilere göre dağılımı nasıldır?

3 – 26. Yasama dönemi ile 27. Yasama döneminin başlamasından 18.02.2018 tarihine kadar milletvekillerince ilgili bakanlığa yöneltilmiş olup “bakanlığı ilgilendirmediği” gerekçesiyle iade edilen soru önergelerinin sayısı kaçtır? Bu önergelerin bakanlıklara göre dağılımı nasıldır? İade edilen bu soru önergelerinin partilere göre dağılımı nasıldır?

4 – Soru önergeleri, TBMM’nin hangi birimince denetlenmektedir? Bu birimde çalışan personel sayısı kaçtır? Bu birimde çalışanlar hangi kıstaslara (eğitim, liyakat) göre görevlendirilmiştir?

5 – İçtüzük maddeleri yıllardır değişmediği halde son yıllarda artan iadelerin, tüzük maddelerinin yorum farkı ile ilgili olabileceğini düşünüyor musunuz?

6 – Milletvekillerinin yasama faaliyetlerinin bir parçası olan soruların işleme alınmayıp iade edilmesini demokrasi, Anayasa ve özgürlükler bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz?